

ประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

Effectiveness of school operations with international standards affiliated with
Office Secondary Education Area, Region 4

ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์^{1*} ผดุงชัย กุพัฒน์² และ ขจรศักดิ์ ศิริรัมย์³
Chanchai Wongsirasawat^{1*}, Phadungchai Pupat² and Kajohnsak Sirimai³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.85 สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การทดสอบที (t-test independent) และความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านบุคลากร และด้านหลักสูตร ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนมัธยมศึกษา

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

¹ Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

² คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² Faculty of Industrial Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ 99/73 หมู่บ้านปิยะวัฒน์ (บางแสน) ซอย 14 ตำบลบ้านปึก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

³ 99/73 Piyawat Village (Bang Sean) Soi 14, Banpuek Subdistrict, Muang District, Chonburi Province

* Corresponding author. E-mail: owen_toto@yahoo.com

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the operating effectiveness of world class standard schools under the secondary educational service area office 4 which were classified by educational levels and work experience. The total of 346 samples were teachers of world class standard schools under the secondary educational service area office 4. The size was determined using the table of Krejcie, & Morgan and selected using multi stage random sampling. The questionnaire used to collect the data was a five-rating scale questionnaire with content validity from 0.80-1.00 and the reliability at 0.98. The data were analyzed by mean, standard deviation, t-test independent and one-way ANOVA with F-test and testing the couple of Scheffe. Research findings were as follows.

Firstly, operating effectiveness of the schools in overall was at highest level. Each aspect ranked from high to low level were: students, teaching and learning management, administration, basic factors, personnel, and curriculum, respectively.

Secondly, the comparison results of the differences in the operating effectiveness of the schools classified by educational levels and work experience overall was not difference, and when considering each aspect, the curriculum aspect was statistically significant different at the 0.05 level.

Keywords: effectiveness, world class standard school, secondary school

บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เปิดกว้างขึ้น การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในยุคปัจจุบันมีความแตกต่างจากอดีตเป็นอย่างมาก มาตรฐานคุณภาพจะไม่อยู่ภายในประเทศเท่านั้น มาตรฐานต้องเทียบเคียงหรือแข่งขันได้ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระบบสากล ไม่ว่าจะอยู่ในภูมิภาคอาเซียนหรือระบบสังคมอื่น ๆ ซึ่งปัจจุบันนี้มีความพยายามที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของสากล ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษานั้น จะต้องมีการประกันคุณภาพภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาอันเป็นการสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ขับเคลื่อน โรงเรียนมาตรฐานสากล (world-class standard school) มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคุณภาพครู พัฒนาคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาโดยองค์รวมให้สามารถพัฒนาสู่ความเป็นมาตรฐานสากลซึ่งการพัฒนาคุณภาพการจัดการในระดับมัธยมศึกษาโดยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษาและอาจกล่าวได้ว่าคุณภาพการศึกษาจะเป็นอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้หากสถานศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีการพัฒนาได้ตรงตามเป้าหมายอย่างรวดเร็ว (Office of the Basic Education Commission, 2018)

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีองค์ประกอบหลัก 2 ส่วน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งการขับเคลื่อนตามเป้าหมายสำคัญ “คุณภาพการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ” สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำเกณฑ์ รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand quality award: TQA) (Sakulpradit, 2016) การสนับสนุนให้โรงเรียนเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สุดเพื่อช่วยให้โรงเรียนปรับปรุง เช่น lean, six sigma, ISO 9000, balanced scorecard, plan-do-check-act (PDCA) เป็นต้น หากโรงเรียนใช้งานอย่างเหมาะสม เครื่องมือเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนบรรลุความเป็นเลิศ ความสำเร็จของโรงเรียนในหลาย ๆ ด้านย่อมเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่เกื้อหนุนและส่งเสริม ตามที่ Reid, Hopkins, & Holly (1998) ระบุว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารงาน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านโรงเรียน ซึ่งจากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี พ.ศ. 2560 พบว่า ในภาพรวมครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติด้านการเรียน การสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณภาพของครู

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง การจัดการเรียน การสอนสาระ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านคุณภาพวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการวิจัยระดับสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (Office of the Basic Education Commission, 2018) และในปี 2558 โรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการประเมินผลนานาชาตินักเรียน (PISA) พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของประเทศแต่ยังต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ OECD (the organization for economic cooperation and development) ซึ่งโรงเรียนยังคงต้องมีการพัฒนาการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลกมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับเดียวกับมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ตามปฏิญญา ว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ learning to know, learning to do, learning to live together and learning to be โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลนำไปเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนายกระดับ และขับเคลื่อนโรงเรียนตามกรอบหลักการจัดการเรียนการสอน และ

การบริหารจัดการ โดยเงื่อนไขความสำเร็จ คือ การพัฒนาบุคลากรที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนความสำเร็จที่สำคัญในการยกระดับมาตรฐานของการก้าวสู่มาตรฐานคุณภาพแห่งชาติตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น การที่บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และการยอมรับให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจ และสนับสนุนการรับรู้เกี่ยวกับนโยบาย รวมถึงการกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพของครู เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (continues improvement) ดังนั้นครูทุกคนต้องรับรู้ภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย โรงเรียนให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพ (quality culture) ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดย Tipnonvang (2017) ได้เสนอแนวทางยกระดับความสำเร็จของการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ใน 4 ด้าน คือ วัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างองค์กร บรรยากาศองค์กร และทรัพยากรและเทคโนโลยี สอดคล้องกับ Fullan (2005) ได้ให้คำจำกัดความของความยั่งยืนทางการศึกษาว่าเป็นความสามารถของระบบในการสร้างการมีส่วนร่วม ใช้การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทำให้บุคลากรเกิดคุณค่าในการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายขององค์กร ซึ่งความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น พิจารณาจากคุณภาพผู้เรียนที่เพิ่มขึ้นตามเป้าหมายที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและทำความเข้าใจกับโครงการเป็นสำคัญตามเป้าหมาย

ดังที่กล่าวมา การศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ถือว่ามีความสำคัญ และจำเป็นต้องสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อใช้เป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดแนวทางการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วิธีการศึกษา

การวิจัยการศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประกอบด้วย ท้องที่จังหวัดปทุมธานี และจังหวัดสระบุรี จำนวน 31 โรงเรียน รวม 3,493 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970) และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stages random sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะ

เป็นแบบเลือกตอบ (checklist) และตอนที่ 2 แบบสอบถาม ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) ผู้เรียน 2) หลักสูตร 3) การจัดการเรียนการสอน 4) บุคลากร 5) การบริหารจัดการ และ 6) ปัจจัยพื้นฐาน จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.80-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977) รายละเอียดดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด 3.50-4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก 2.50-3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง 1.50-2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย 1.00-1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด และวิเคราะห์การทดสอบที (t-test independent) และความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการศึกษา

1. ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.61, S.D.=0.20) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านผู้เรียน มีประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.75, S.D.=0.31) ด้านการจัดการเรียน

การสอน มีประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.64, S.D.=0.31) ด้านการบริหารจัดการมีประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.62, S.D.=0.28) ด้านปัจจัยพื้นฐานมีประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.59, S.D.=0.31) ด้านบุคลากรมีประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.58, S.D.=0.31) และด้านหลักสูตร มีประสิทธิผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.49, S.D.=0.39) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัยพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังแสดงใน (Table 1)

2.2 ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ และด้านปัจจัยพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) ดังแสดงใน (Table 2)

จาก (Table 3) แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ด้านหลักสูตรเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มประสบการณ์การปฏิบัติงาน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ คู่ที่ 1 คือ กลุ่มประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10-15 ปี มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลในด้านหลักสูตรมากกว่า ประสบการณ์การปฏิบัติงาน น้อยกว่า 10 ปี และคู่ที่ 2 คือ กลุ่มประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลในด้านหลักสูตรมากกว่า ประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี

Table 1 The comparison results of the average of the operating effectiveness of the world class standard schools under the secondary educational service area office 4 classified by educational levels.

operating effectiveness of world-class standard schools	educational levels						t	Sig.
	bachelor's degree			master's degree and above				
	mean	S.D.	level	mean	S.D.	level		
1. students	4.73	0.36	highest	4.75	0.30	highest	0.27	0.79
2. curriculum	4.59	0.39	highest	4.47	0.38	high	2.06	0.04
3. teaching and learning management	4.69	0.33	highest	4.64	0.31	highest	1.23	0.22
4. personnel	4.63	0.29	highest	4.57	0.32	highest	1.17	0.25
5. administration	4.64	0.27	highest	4.62	0.28	highest	0.56	0.58
6. basic factors	4.58	0.34	highest	4.59	0.31	highest	0.28	0.78
total	4.64	0.20	highest	4.61	0.19	highest	1.30	0.20

Table 2 The comparison results of the average of the operating effectiveness of world class standard schools under the secondary educational service area office 4 classified by work experience.

operating effectiveness of world-class standard schools		sum of squares	df	mean square	F	Sig.
1. students	between groups	0.06	2	0.03	0.33	0.72
	within groups	32.04	343	0.09		
	total	32.10	345			
2. curriculum	between groups	4.23	2	2.12	15.19	0.00
	Within groups	47.75	343	0.14		
	total	51.98	345			

Table 2 The comparison results of the average of the operating effectiveness of world class standard schools under the secondary educational service area office 4 classified by work experience (Continue).

operating effectiveness of world-class standard schools		sum of squares	df	mean square	F	Sig.
3. teaching and learning management	between groups	0.16	2	0.08	0.85	0.43
	within groups	32.77	343	0.09		
	total	32.93	345			
4. personnel	between groups	0.25	2	0.13	1.30	0.27
	within groups	33.53	343	0.09		
	total	33.78	345			
5. administration	between groups	0.03	2	0.01	0.16	0.85
	within groups	26.73	343	0.08		
	total	26.76	345			
6. basic factors	between groups	0.37	2	0.19	1.89	0.15
	within groups	33.68	343	0.09		
	total	34.05	345			
total	between groups	0.14	2	0.07	1.90	0.15
	within groups	13.01	343	0.04		
	total	13.15	345			

Table 3 The comparison results of the average of the operating effectiveness of world class standard schools under the secondary educational service area office 4 classified by work experience course side in pairs.

operating effectiveness of world-class standard schools		work experience	mean	less than 10 years	10 to 15 years	more than 15 years
				4.32	4.41	4.59
curriculum	less than 10 years	4.32	-	0.18	0.27	
	10 to 15 years	4.41		-	0.09	
	more than 15 years	4.59			-	

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีระบบและกลไก แผนงาน แนวปฏิบัติ

และตัวชี้วัดระดับคุณภาพที่ชัดเจน โรงเรียนมีกระบวนการถ่ายทอด และสนับสนุนให้ครูสามารถรับรู้ และมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติตามขอข่ายการบริหาร เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดอย่างต่อเนื่องในด้านผู้เรียนสามารถพัฒนา นักเรียนมีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวัง และด้านการจัดการเรียนการสอนมีการ

สนับสนุนครูในการปฏิบัติงานตามภารกิจทั้งด้านเทคโนโลยี งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการนิเทศภายใน กำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนา เมื่อผลการประเมินยังไม่ได้มาตรฐานครูสามารถนำไปพัฒนาต่อไป สำหรับที่ได้มาตรฐานแล้วส่งเสริมให้ครูพัฒนาคุณภาพยิ่งขึ้นเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความต่อเนื่องซึ่งการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลถือเป็นรูปแบบเฉพาะของวัฒนธรรมของการมีส่วนร่วมในการสร้างคุณภาพการศึกษา ดังนั้นการจัดการคุณภาพจึงขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงไปสู่การพัฒนาคุณภาพที่อาจรวมถึงการมุ่งเน้นลูกค้า การทำงานเป็นทีม ความปลอดภัยสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความจริงใจ การมีส่วนร่วมทั้งหมด ความใกล้ชิด ความซื่อสัตย์ ความสามัคคีฉันท์สามัคคี และความเป็นเลิศ (Hart, & Shoolbred, 1993) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ต้องมุ่งเน้นการทำงานที่มองอนาคตจะสามารถพัฒนาโรงเรียนได้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และจัดการความสำเร็จเพื่อความพร้อมในการเข้าถึงคลื่นแห่งการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยโรงเรียนปรับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เหมาะสมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ออกาสครูในพัฒนากระบวนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน เวลา สถานที่ และเครื่องมือในการสนับสนุนครูในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Phetchabun, Pupat, & Wongsirasawat, 2019)

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามี

ระบบและกลไกที่สนับสนุนครูผู้สอนให้มีความเข้าใจในภารกิจ และบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานตามนโยบายของโรงเรียน สามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานไปสู่วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียน และหน่วยงานต้นสังกัดตามเกณฑ์โรงเรียนมาตรฐานสากล แม้ว่าครูผู้สอนจะมีประสบการณ์และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในประเทศ อินโดนีเซีย การวิเคราะห์เชิงนโยบาย พบว่า คุณลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศอินโดนีเซีย ประกอบด้วย 1) กำหนดแนวนโยบายสำหรับการพัฒนาไว้ในวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน 2) เคารพในคุณค่าทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและสิ่งแวดล้อมของประเทศอินโดนีเซีย 3) นักเรียนสื่อสารได้ 2 ภาษาทั้ง อินโดนีเซีย และภาษาอังกฤษ 4) มีแผนพัฒนาความเป็นมืออาชีพให้ทีมงาน 5) ใช้หลักสูตรนานาชาติ 6) มีทรัพยากรที่เหมาะสมและเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (Kustulasari, 2009) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านหลักสูตรแตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในด้านหลักสูตรโรงเรียนมีการเพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาสู่มาตรฐานสากลที่แตกต่างกันไป ทำให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานสากลเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ และศักยภาพผู้เรียนตามหลักสูตรด้วยแนวทางที่แตกต่างตามบริบทของโรงเรียน ดังนั้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เหมาะสมกับวัย ผู้บริหารโรงเรียนควรมีนโยบายการพัฒนาสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอน และสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล กล่าวคือ มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (professional learning community: PLC)

ในสถานศึกษา เพื่อให้ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ร่วมกันเป็นการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพของครูในสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ Tanyarattanasrisakul (2007) ที่กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ เพื่อการเรียนรู้ ต่อยอด องค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ ในชั้นเรียนของครูแต่ละคน จะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบผ่านการอภิปรายสะท้อนคิดตามหลักวิชาการ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ได้ตามมา คือ ครูมีความรู้ในเนื้อหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้และกระบวนการวัดประเมินผล ทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการปรับปรุง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังที่ Stoll, & Louis (2007) ได้อธิบายว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพคือกลุ่มของครูที่มาร่วมกันทำงานและวางเป้าหมายร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งมีการสะท้อนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งเน้นและส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางวิชาชีพ ดังนั้นการที่โรงเรียนจะทำให้เกิดประสิทธิผลการดำเนินงานของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุนการสร้างเครือข่ายโรงเรียนที่เข้มแข็ง จัดทำความร่วมมือทางวิชาการในการพัฒนากระบวนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาครูร่วมกันที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกอบรม สัมมนา และศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลร่วมกันตามบริบทที่ต่างกันอย่าง สอดคล้องกับ Aveni, & Afolabi (2012) แนะนำว่า

ผู้อำนวยการโรงเรียนควรให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง และเพียงพอแก่ครูเกี่ยวกับการสอนของพวกเขาในการปฏิบัติงานมีการทบทวนเป็นระยะ และอำนวยความสะดวกในการพัฒนาขีดความสามารถ การจัดการและปรับปรุงห้องเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา การเตรียมครูที่เพียงพอเพื่อรักษาปริมาณงานของครูที่เหมาะสมและครอบคลุมทุกวิชาในหลักสูตรของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการจัดการศึกษาของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล คุณค่าที่สำคัญสุดของความสำเร็จในการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนคือการได้พัฒนา และยกระดับคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ใช่เพื่อเปรียบเทียบว่าโรงเรียนใดดีกว่าโรงเรียนใด

สรุป

ประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านบุคลากร และด้านหลักสูตร ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์

1. ผู้บริหารสนับสนุนครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงานที่แตกต่างกันควรมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรทางเลือกที่เทียบเคียงกับหลักสูตรมาตรฐานสากล หรือหลักสูตรความเป็นเลิศเฉพาะทางเพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาควรสนับสนุนเครือข่ายร่วมพัฒนาด้านวิชาการที่ให้ผู้บริหารและครูได้นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

2. การพัฒนากลยุทธ์การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

Ayeni, A. J., & Afolabi, E. I. (2012). Teachers' instructional task performance and quality assurance of students' learning outcomes in Nigerian secondary schools. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*, 1(1), 33-42.

Best, J. W. (1977). *Research in education* (3rd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

Fullan, M. (2005). *Leadership and sustainability: System thinkers in action*. California: Corwin Press.

Hart, C., & Shoolbred, M. (1993). Organizational culture, rewards and quality in higher education. *Quality Assurance in Education*, 1(2), 22-29.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Kustulasari, Ag. (2009). *The international standard school project in Indonesia: A policy document analysis* (Master's thesis). The Ohio State University, Ohio.

Office of the Basic Education Commission. (2018). *The operational guidelines world-class standard school*. Bangkok: Office of Administration of Upper Secondary Education. (in Thai)

Phetchabun, S., Pupat, P., & Wongsirasawat, C. (2019). Administrator role indicators for encourage efficiency on learning management in school: Confirmatory factor analysis. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 10(4), 125-132.

Reid, K., Hopkins, D., & Holly, P. (1998). *Towards the effective school*. Oxford: Basie Blackwell.

Sakulpradit, K. (2016). *Quality award criteria of the Office of the Basic Education Commission: OBECQA 2559-2560*. Bangkok: Office of Administration of Upper Secondary Education, Office of the Basic Education Commission. (in Thai)

Stoll, L., & Louis, K. S. (2007). *Profession learning communities: Divergence, depth and dilemmas*. Berkshire, England: Open University Press.

Tanyarattanasrisakul, M. (2017). The professional learning community: Practices guidelines for teachers. *RMUTSB Academic Journal (Humanities and Social Science)*, 2(2), 214-228. (in Thai)

Tipnonvang, P. (2017). *Factors affecting the success of world-class standard school administration under the office of secondary educational service area 22* (Master's thesis). Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon. (in Thai)